

УДК 338.488

Артеменко А.І. студентка 1 курсу гр.ГРС-7, ФБСО
Науковий керівник: ст. викл. кафедри туризму
та готельно-ресторанної справи Ярмолюк Д.І.
Державний університет «Житомирська політехніка»

Тенденції розвитку готельного бізнесу в Україні в умовах воєнного часу

Повномасштабна війна Росії проти України внесла суттєві корективи у всі сфери життя, в тому числі й у готельний бізнес. Україна зіткнулась з численними труднощами, проте деякі регіони адаптуються та знаходять шляхи для подальшого розвитку.

Зараз український готельний ринок працює максимум на 2–3% у грошовому виразі. На Півдні цей показник становить 3–5% від планового, в Києві й області – 10–15%, на Сході через бойові дії та окупацію територій більшість готелів призупинили роботу.

Основні тенденції включають в себе:

1. Зміна регіональних пріоритетів. Війна внесла суттєві корективи в український туристичний ринок. Схід та Південь країни, які колись були популярними туристичними напрямками, нині перетворилися на зони бойових дій. Багато готелів там було зруйновано або окупанти перетворили їх на військові бази. Натомість, західні регіони, особливо Карпати, стали оазисом спокою та безпеки для українців. Туристи масово їдуть туди, щоб відпочити і відновити сили. Зростаючий попит стимулює розвиток готельної інфраструктури в цьому регіоні. Нові готелі та санаторії постійно відкриваються, пропонуючи відпочивальникам комфортні умови та різноманітні види відпочинку.

2. Попит на довгострокове проживання. Масове переміщення людей всередині країни призвело до зміни попиту на житло. Тепер багато людей шукають не просто місце для ночівлі, а повноцінне житло на тривалий період. Готелі, реагуючи на цей запит, стали пропонувати смарт-апартаменти та заміські комплекси, що більше нагадують звичайні квартири, але з додатковими сервісами.

3. Відкладений попит на туризм. Незважаючи на всі труднощі, український туристичний ринок демонструє ознаки відродження. Попит на внутрішній туризм поступово зростає, і Карпати стають одним з найбільш затребуваних напрямків. Цей регіон пропонує туристам різноманітні можливості для активного відпочинку, оздоровлення та пізнання української культури. Паралельно з цим, уряд та бізнес активно працюють над відновленням туристичної інфраструктури в інших регіонах. Це свідчить про те, що український туризм має великий потенціал для розвитку і може стати одним з драйверів відновлення економіки країни.

4. Інвестиційні перспективи. Інвестиції в готельний бізнес сьогодні – це не просто вкладення коштів, а інвестиція в майбутнє України. Незважаючи на виклики війни, безпечні регіони продовжують розвиватися. Зростання попиту на житло, розвиток інфраструктури та очікування швидкого відновлення туристичної індустрії після перемоги роблять інвестиції в готельний бізнес в цих регіонах особливо привабливими.

5. Впровадження інноваційних технологій. Готелі почали активно застосовувати новітні технології для оптимізації процесів та підвищення рівня обслуговування. Онлайн-бронювання, безконтактне заселення, мобільні додатки для клієнтів, а також системи автоматизованого управління готелем допомагають мінімізувати витрати та підвищити ефективність роботи, що особливо важливо в умовах обмеженого туристичного потоку та війни.

6. Соціальна відповідальність бізнесу. Багато готелів стали притулком для внутрішньо переміщених осіб, забезпечуючи не лише житло, а й психологічну та соціальну підтримку. Це свідчить про те, що готельна галузь не тільки адаптується до викликів, але й активно долучається до вирішення гуманітарних проблем, допомагаючи населенню в складні часи.

Отже, готельний бізнес в Україні під час війни демонструє високу адаптивність до складних умов. Незважаючи на суттєві втрати на сході та півдні країни, західні регіони, такі як Карпати, стали ключовими осередками для внутрішнього туризму та відпочинку. Головними тенденціями є збільшення попиту на довгострокове проживання, відкладений інтерес до туризму та значний потенціал для інвестицій у безпечні регіони. Ці тенденції свідчать про можливість відродження галузі, що підкреслює перспективи готельного бізнесу як важливого елемента економічного відновлення України.

Список використаних джерел:

1. Артур Лукашко. На початку війни готельний бізнес України обвалився на 90%. Чи є надія на відновлення. URL: <https://forbes.ua/company/na-pochatku-viyni-gotelniy-biznes-ukraini-obvalivsiya-na-90-chi-e-nadiya-na-vidnovlennya-14102022-9033>

2. Науковий журнал «Економіка і регіон» URL: <https://journals.nupp.edu.ua/eir/article/view/2873>

3. Артур Лукашко. Як функціонує готельна нерухомість в умовах війни та чого очікувати у 2023 році. URL: <http://surl.li/gtvjib>